

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **J. N.**

zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha

proti

žalovanému: **Magistrát města Ostravy**

sídlem Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 11. 1. 2019 domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřuje v neoprávněném zadržování finančních prostředků ve výši 500 Kč, jež byly ze strany žalobce uhrazeny na základě výzvy žalovaného ze dne 28. 12. 2017, sp. zn. S-SMO/545783/17/DSČ po lhůtě splatnosti.
2. Žalobce v podané žalobě tvrdí, že dne 2. 1. 2018 mu byla doručena výzva sp. zn. S-SMO/545783/17/DSČ, kterou byl vyzván podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v platném znění (dále jen „silniční zákon“), k úhradě určené částky 500 Kč. Tuto žalobce zaplatil dne 18. 1. 2018, tedy 16. den po doručení výzvy. Vzhledem k tomu, že byla částka uhrazena po 15ti denní lhůtě splatnosti, měl žalovaný postupovat v intencích § 125h odst. 7 silničního zákona a určenou částku bezodkladně vrátit provozovateli vozidla. Žalovaný již neměl právo si určenou částku ponechat, protože byla uhrazena po splatnosti. Žalovaný však určenou částku nevrátil žalobci bezodkladně, ale až dne 10. 1. 2019, tedy téměř po roce. Dle žalobce je zřejmé, že bezodkladné navrácení peněžitých prostředků nemůže trvat déle jak 30 dnů. Žalobce proto v neoprávněném zadržování finančních prostředků, resp. nikoliv bezodkladném navrácení opožděně uhrazené částky, spatřuje trvajících nezákonný zásah podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“)
3. Žalovaný ve vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Nezpochybnil tvrzení žalobce ohledně doručení výzvy dne 2. 1. 2018, již byl podle § 125h odst. 1 silničního zákona žalobce vyzván k úhradě částky 500 Kč na účet žalovaného, kterou však žalobce uhradil až po splatnosti. Oprávněná úřední osoba mylně vyznačila v interní aplikaci den převzetí výzvy žalobcem, a to nikoliv den 2. 1. 2018, ale den 12. 1. 2018. Následným automatickým přepočtem bylo datum splatnosti stanoveno až na den 29. 1. 2018, v důsledku čehož byla výzva zařazena do souboru vedeného pod názvem „Částky zaplacené ve lhůtě splatnosti“. Oprávněná úřední osoba již neměla možnost posléze zjistit, že určená částka je uhrazena fakticky až po době splatnosti. Skutečnost, že předmětná částka byla uhrazena až den po její splatnosti se žalovaný dozvěděl na základě námítky žalobce podané dne 8. 1. 2019 proti úkonu správce daně podle § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, v platném znění (dále jen „daňový řád“). Žalovaný následně v rámci prověřování zjistil, že pokuta byla uhrazena z účtu č. X vedeného u Fio banky a.s., který byl zřízen Ochranou řidičů o. s. Žalovaný má za to, že platba byla záměrně realizována den po lhůtě. Závěrem žalovaný uvedl, že se jednalo o pouhé nedopatření ve vložení záznamu do evidenčního systému, tudíž nebyla splněna podmínka nezákonného zásahu.
4. Žalobce v replice ze dne 29. 3. 2019 odmítl, že by úmyslně uhradil částku opožděně a zdůraznil, že je to naopak žalovaný, který postupoval v rozporu se zákonem, když určenou částku neprodleně nenavrátil.
5. Ze správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že dne 2. 1. 2018 pod č. j. SMO/545783/17/DSČ/KovL byla žalobci doručena ze strany žalovaného výzva k úhradě určené částky 500 Kč. Ve výzvě byl žalobce označen jako provozovatel motorového vozidla registrační značky 1AJ9105, který se měl dne 23. 12. 2017, v čase 21:47 hod. dopustit přestupku. Určená částka byla splatná do 15 dnů ode dne doručení výzvy, přičemž splatností se rozumí den připsání částky na účet úřadu. Předmětná částka byla připsána na účet žalovaného dne 18. 1. 2018, a jejím odesílatelem byl spolek Ochrana řidičů o. s., s poznámkou „Úhrada určené částky N. J., S- SMO/545783/17/DSČ“. Na základě podané námítky proti úkonu správce daně podle § 159 daňového řádu žalovaný zjistil, že došlo k mylnému zapsání data doručení výzvy žalobci,

v důsledku čehož žalovaný předmětný přestupek vedl v sestavě „Určené částky, Částky zaplacené ve lhůtě splatnosti“. Žalovaný tedy provedl kontrolu spisové dokumentace, chybu objevil a neprodleně provedl vratku určené částky v souladu s ustanovením § 125h odst. 7 silničního zákona, o čemž byl žalobce prostřednictvím svého zástupce vyrozuměn sdělením žalovaného ze dne 10. 1. 2019.

6. Podle § 125 h silničního zákona platí:

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a

c) porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.

(...)

(3) Určená částka je splatná do 15 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.

(...)

(5) Je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(...)

(7) Je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.

(8) Určená částka je příjmem obce, jejíž obecní úřad vyzval provozovatele vozidla k uhrazení určené částky.

7. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

8. Krajský soud po zjištění, že jsou splněny procesní podmínky řízení, přistoupil k věcnému projednání žaloby.

9. Po stránce skutkové není mezi účastníky sporné, že žalobce spáchal dne 23. 12. 2017 v čase 21:47 hod. přestupek spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti, za což byl žalovaným vyzván k úhradě pokuty ve výši 500 Kč. Výzva byla žalovanému doručena dne 2. 1. 2018 a určená částka byla připsána na účet žalobce dne 18. 1. 2018, tedy po splatnosti. Stěžejní pro právní posouzení věci je, zda jednání žalovaného je možno považovat za nezákonný zásah, tak jak stanovuje ust. § 82 s. ř. s.

10. Judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) - viz např. bod 13 rozsudku ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017-46, č. 3631/2017 Sb. NSS) dovodila, že ochrana podle § 82 s. ř. s. je důvodná tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (zásahem v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).

11. Krajský soud dospěl k závěru, že v souzeném případě nebyla splněna podmínka druhá, tedy zkrácení práv žalobce ve smyslu § 82 s. ř. s. Jak se uvádí v rozsudku NSS ze dne 11. července 2019, č. j. 9 As 138/2019: ... „účinnou soudní ochranu je nutno poskytnout tehdy, pokud orgány veřejné správy zasahují do sféry veřejných subjektivních práv nebo povinností jednotlivce způsobem, rekapitulovanými v právě

citovaném usnesení. Není naopak namístě vyhovět žalobě, která směřuje proti tomu, že žalovaný sice nepostupoval „bezodkladně“, jak požaduje zákon, ale tato protiprávnost ze své povahy nemohla do veřejných subjektivních práv a povinností jedince zasáhnout: nestanoví mu nové povinnosti, neodmítá jej určitých povinností zbavit; nepřiznává ani neodmítá mu přiznat určitá nárokováná práva; ani jinak nezasahuje do jeho právem chráněné sféry, ať již předepsanou formou, anebo fakticky.“

12. Takovou povahu měl i postup žalovaného v posuzované věci, který zasáhl do právní sféry žalobce v nepatrné intenzitě. Žalobci byla zaslána výzva k zaplacení částky 500 Kč, které vyhověl, avšak opožděně po lhůtě splatnosti, a v důsledku toho vznikla žalovanému povinnost částku vrátit a postupovat dále způsobem předpokládaným v § 125h silničního zákona. Pokud by žalovaný předmětnou částku nevrátil vůbec, pak by se jednalo o nezákonný zásah. Žalovaný však částku žalobci vrátil. Žalobce spatřuje nezákonný zásah ve skutečnosti, že mu ji žalovaný sice vrátil, avšak nikoliv bezodkladně. Vzhledem ke všem okolnostem případu má krajský soud za to, že nelze vůbec hovořit o zásahu do veřejných subjektivních práv žalobce. Krajský soud zvážil především, že se jednalo pouze o zadržování částky několika stokorun po dobu několika měsíců. Hodnota částky 500 Kč, tedy „újm“ dle žalobního tvrzení, odpovídá pouze hodnotě nemožnosti disponovat takto malou částkou po relativně krátké období. Lze si představit samozřejmě situaci, že pro některé osoby by z výjimečných důvodů mohla hodnota 500 korun, představovat jinou hodnotu než obvyklou ekonomickou „cenu peněz“. Tyto skutečnosti však žalobce v podané žalobě netvrdí. Je třeba zohlednit také to, že žalobce především uhradil uloženou pokutu až po lhůtě k tomu určené a sám se pak domáhal jejího vrácení po téměř 1 roce. I tato skutečnost nasvědčuje tomu, že ani žalobce zadržování částky nepovažoval za intenzivní zásah do svých práv (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2019 č. j. 9As 138/2019-35).
13. Nejednalo se tedy o zásah, kterým by byl žalobce zkrácen na svých veřejných subjektivních právech. Rovněž Ústavní soud judikuje, že některé částky jsou natolik nízké, že ani rozhodnutí o jejich odejmutí (tím spíše v našem případě pouhé dočasné zadržování) „*již s ohledem na svou výši, zpravidla nemohou dosáhnout ústavněprávní roviny pro své obvykle nikoliv významné faktické dopady na osobu stěžovatele, resp. jeho majetkové poměry*“ (viz. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. srpna 2018, sp. zn. I. ÚS 2549/18.) Krajský soud se se zmíněnou judikaturou plně ztotožňuje. Rovněž dodává, že v posuzovaném případě nelze spatřovat ani výjimečný případ, který by představoval *zásah do ústavně zaručeného práva na vlastnictví, kdy „výjimkou mohou být případy, kdy s ohledem na konkrétní okolnosti věci (např. majetková situace dotčeného subjektů) bude možno usoudit jinak, popřípadě dopustí-li se orgány veřejné moci natolik zásadních pochybení, že v jejich důsledku nastává kolize se samotnou podstatou určitého ústavně zaručeného základního práva nebo svobody* (viz. nález Ústavního soudu ze dne 10. dubna 2014, sp. zn. III. ÚS 3725/13). V předmětném případě žalovaný racionálně vysvětlil, z jakého důvodu nemohla být částka zaslána žalobci dříve, nešlo tedy o žádné zásadní pochybení, kterým by bylo žalobci zasaženo do veřejných subjektivních práv. Celá situace byla způsobena administrativním pochybením úřední osoby žalovaného. Krajský soud ještě dodává, že pokuta byla uhrazena a následně vrácena dokonce na účet, jenž nepatřil samotnému žalobci, což rovněž svědčí závěru o nemožnosti zásahu do jeho práv.
14. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
15. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle zásady procesního úspěchu zakotvené v § 60 odst. 1 s. ř. s. a za situace, kdy žalobce v řízení úspěšný nebyl a procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu soudního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 30. října 2019

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje